

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolæ Præpositorum Generalium Ad Patres Et Fratres Societatis Jesu

Oliverius, Horatius

Pragae, 1711

XXII. R. P. N. Mutii Vitelleschi Præpos: Gen: VI ad Superior: Societ: A. 1617.
4. Jan: Monita quædam iisdem data

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55386](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55386)

Præpositorum Generalium
Societatis JESU

XXII.

R. P. N.

MUTII
VITELLESCHI

Præpositi Generalis VI.

Prima,

Ad Superiores Societatis
JESU.

Anno 1617. 4. Jan.

Monita quaedam iis data.

1. **L**icet insufficientiam meam ad feren- *Præfatio.*
 dum onus impositum cognoscerem ma-
 nifestè per imperfectionē mentis (ne-
 que enim aliunde opportunius huic Episto-
 læ initium facere me posse video, quàm ab
 hisce verbis, quibus ad sui magni Ordinis
 Provinciales conscriptas litteras exorsus
 est B. Bonaventura) *Congregationis tamen Ep. de re-*
 generalis, & altissimi Dei voluntate pertina- *for. Fratr.*
 Dd 3 *citer*

citer resistere equum minimè erat. Eam rem sarcina gravi, & quasi importabili humeros supposui imbecilles, sperans de adiutor virtutis Omnipotentis, & confidens de adniculo vestra sollicitudinis in idipsum. Ne etsi sit impossibile homini quantumcumque industrio, & experto totam tanti oneris sarcinam suis humeris bajulare; si tamen divisas partes, & humeris imposita diversorum virorum à quolibet portetur, non est quantumcumque debili capiti desperandum. Videns igitur (quamvis maximè imparem, minimèque commertum) speculatorem domui Israel datum; nè sanguis animarum de manu meo requiratur, tamquam annuntiator veritatis applicabo breviter pauca de multis, videntur nullatenus reticenda.

Sibimet

ipsi quisque invigilet.

Epist. Patern.

2. Et verò primum ac princeps, qui commendem illud est, serio sibi, & ante oculos invigilent: intelligant suæ semetipsorum in primis curæ à Deo esse concreditos: reputent unicuique à Domino præclarum illud Eucherii monitum in dies, horarumque singulas identidem instillari: *Commendam animo tuo curam animæ tuæ.* Nimirum hoc spectare, ità apud se decernere quisque deberet, talem ego, Deo favente, me præstantissimum suscipio, quales eos esse, qui mihi pretererent, optârim; statuens munera in Societate

te, neque ad captandam quietem demandari, neque ad perfectionis, quoad satis sit, adeptæ contestationem, verum ad majores, quam unquam antea, exorbendos labores, tolerandasque perpersiones; ad obligationem denique imponendam, quæ omnibus in virtutibus ad celsiorem perfectionis gradum citatiore cogat cursu contendere. Itaque transferre ad nos possumus, quod S. Gregorius ait: *Nomen nos Pastoris non ad quietem, sed ad laborem suscepisse cognoscite. Exhibeamus ergo in opere, quod signamur in nomine.* Sint igitur in sancta precatatione quam exquisitissimi, in excussionibus conscientiæ, ceteraque rerum omnium spiritualium tractatione: quo in ludo germanam illam piè paternæque regendi rationem, quam Institutum nostrum deposcit, haurimus. Denique meminere eos, qui alios antè purgant, quam ipsi purgati fuerint, à S. Gregorio Nazianzeno, tamquam minimè idoneos, à gubernatione repelli.

Lib. 4.
epist. 59.

Orat. 21,
sive de
laudibus
Athanasii.

Superior
Regulas
observet.

3. Alterum, quod omni animi contentione atque operâ in CHRISTI JESU sanguine commendatum cupio, Regularum nostrarum in universum custodiâ continetur, Religiosæque vitæ disciplinâ, qua ceteris ipsi præluceant. Ut igitur dignitate sunt & loco principes, ita omni studio alla-

borent, ut exemplar, ut forma sint omnibus
 in victu, vestitúque, in tota ratione cubicu-
 li, quod Regulá Rectoris secundá præci-
 tur; dum legitimis temporibus precatorem
 nem obeunt, conscientiam excutiunt, con-
 bitum se conferunt, surgunt: quæ omnia
 (credite) præstare si quis velit, omnino
 let. Illud verò apud omnes fixum con-
 tutumque sit, nisi exemplo præiverint, et
 privatis monitis, non cohortationibus pu-
 blicis, sive in subjectorum commodum, si-
 ve in Societatis obsequium quidquam ad
 modum se promoturos. Quin imò si
 sibi culparum conscii alienas objurgant
 nimè audebunt: quod si audeant, risu
 contemptui erunt, stomachumque mor-
 bunt potius, quàm ardens corrigenda
 riò vitæ studium inflamment. Quare, quæ

Orat. 21.
 sive de
 laudibus
 Athan.

S. Gregorius Nazianzenus habet, *duorum
 terum peccant, vel quia veniã ipsi opus habent
 ultra modum aliis ignoscentes, ut sic vitium
 non modo non reprimatur, sed etiam docer-
 tur; vel quia imperii acerbitate sua vitia
 tegunt, ut non mores dignitati, sed dignitas
 moribus fidem astruat, ordine admodum pro
 postero.* Verissimum est illud Tertulliani

Lib. de
 patient.
 Ep. 2. ad
 Nepot.

*Dicta factis deficientibus erubescunt. Non con-
 fundant, Hieronymus inquit, opera tua se-
 monem tuum, nè, cum loqueris, tacitus que-*

libet respondeat, *Cur ergo hæc, quæ dicis, ipse non facis?* Et alio in loco: *Erubescit quamvis præclara doctrina, quam propria reprebendit conscientia.* Et sanè, quo demum pacto ad commoditatum vitæ contemptum cohortabitur is, qui omni obsequio, & indulgentiâ corpori obsecundat; ad patientiam, qui minimis quibusque rebus commovetur; ad humilitatem, qui delicatum se, suæque peramantem existimationis ostendit? *Et oves mea,* apud Ezechielem Deus inquit, *his, quæ conculcata pedibus vestris fuerant, pascebantur; &, quæ pedes vestri turbaverant, hæc bibebant.* Sollicita semper consideratione pensandum est, Gregorius Magnus ait, nè qui præsumunt exempla mali operis subjectis prabeant, eorumque vitam sua gladio pravitate extinguant. *Conculcata, & turbata pedibus oves pascentur, & bibunt, cum subjecti ea ad exemplum vivendi appetunt, quæ Prælati quique pravo opere pervertunt.* Idem præterea beatus vir verba illa primi Regum libri edisserens, *Erat autem bellum potens adversus Philistæos omnibus diebus Saul, expendit quidnam sit dimicare in die suo, in die alieno, & in omnibus diebus, aitque: Quod bellum Doctoris est aliud, quam quod lingua conficitur? In die autem suo pugnat, qui verba prædicationis ex propria trahit luce virtutis: in die verò alieno*

Epist. 16.
ad Princ.Ezech.
34. 19.Lib. 22.
Moral. c.
ult.1. Reg.
14. 52.Lib. 5. c.
ult. in 1.
Reg.

pugnare vult, qui contraire reprobis spiritibus
 satagit non loquendo, quæ agit, sed predicando,
 quæ novit: sed omnibus diebus pugnat, quæ
 multa alios docet, sed nihil docendo profert,
 nisi quod prius fulget opere: omnibus diebus
 pugnat, quia omnia præcepta Dei ostendit
 luce operis, quæ subsequendo vult pandere
 lucem prædicationis. Meritò itaque bellum
 potens dicitur, in quo cum omnimoda virtutum
 lum, vel operum luce pugnatur. Ex quo
 ut quamvis bellum istud, quod à Moderato-
 ribus, docendo inflammandoque, adversus
 ignorationem teporémque geritur, uti Sa-
 ctus hic perhibet, ad linguam pertinere
 ximam sibi tamen pugnae victoriaeque
 tem dextra vindicet.

Verbis e-
 jus facta
 responde-
 ant.

Orat. 33.
 sive 1. de
 Theol.
 Orat. 15.
 sive in
 plag. grā-
 din.

4. Quocirca egregiè hanc in rem
 zianzenus, Cur, inquit, manibus vindicemus
 quam armamus? Nec enim, in sermone sapiens
 est, idem alibi ait, hic mihi sapiens est; sed
 qui pauca de virtutibus quidem verba facit
 ceterum per ea quæ agit, multa demonstrat
 ac fidem & auctoritatem sermoni suo per
 tam conciliat. Præstantior meo quidem
 cio est pulcritudo ea, quæ oculis cernitur, quæ
 quæ sermone pingitur; & sapientia, quæ
 opera demonstratur, quàm quæ sermone
 atque splendescit. Me porrò non excitat
 tum, sed etiam concutit atque tremefacit

la Gregorii Pontificis sententia, qui de fe- 21. Mor.
 mina illa disputans, quæ natum, quem vigi- c. 8.
 lans lactârat, dormiens oppresserat, in hunc
 modum differit: *Magistri vigilantes quidem* 3. Reg. 3.
scientiâ, sed vitâ dormientes, auditores suos,
quos per vigiliâs predicationis nutriunt, dum
quod dicunt facere negligunt, per somnum tor-
poris occidunt; & negligendo opprimunt, quos
alere verborum lacte videbantur. In summa
 si proficere quidquam cupimus, quod Jovi-
 um S. Paulinus monet, præstemus necesse
 est: *Non tam linguâ, quam vitâ eruditus; non*
tam differas magna, quam facias. Et verò
 permultum interest, an via perdifficili atque
 periculosa verbis quemquam dirigas, an ma-
 nu prehensum deducas; neque subjectorum
 rapit atque conciliat animos Moderatoris
 oratio duris in rebus, tenorêque disciplinæ
 præire jubentis, sed hortantis subsequi: &
 exploratissimum est rectis exemplis curatio-
 nem adhiberi multis partibus salutarem ma-
 gis, & minùs cruentam. Equidem novi
 subjectos repetere memoriâ debere illud
 Christi: *Omnia quæ dixerint vobis servate &* Matt. 23.
facite, secundùm autem opera eorum nolite fa- 3.
 cere: magnùmque illud Eucherii documen-
 tum esse oppidò necessarium: *Obsecro te, de-* Epist. Pa-
lictum alienum (vel in ipsis moderatoribus de- ruznet.
prehensum) semper ut opprobrium respice,
 num-

numquam ut exemplum. Nihilominus tamen
(quæ nostra infelix conditio est) nimis quæ-
dem apertè experientia indicat, Chera-
nis Abbatis apud Cassianum pronuntiatum

Coll. 11. illud esse planè verissimum : Numquam er-
c. 4. *efficax instituentis auctoritas, nisi eam effe-*
operis sui cordi affixerit audientis. De S. A.

Orat. 21. *thanasio Nazianzenus hæc habet : Ibi*
sive de *comparans, ut neque sermone propter mor-*
laudibus *abunde ad institutionem sufficientes magnop-*
Athan. *re opus haberet, &c.* Idèmq; de Basilio lo-

Orat. 20. *quens, Sermone, inquit, ad animarum cura-*
sive de *tionem haud multis indigens. Quæris quam*
laud. Ba- *obrem ? quia opere quàm plurima peris-*
fil. *ens. At cur, quod de eodem ille narrat, in-*

nitrium erat oratio ? quia vita fulgur. Dic-
tius fortasse, quàm par erat, hoc in capite
hæsi, quòd hic, pæne dixi, omnia verti-
seam, & arbitrer illud B. Joannis posse
huc meritò detorquere, *Si solum fiat, sufficit.*
Qui communis vitæ normam ferre non pot-
sunt, ii, ut ceteris præsent, idonei ferè non
sunt. Sanè B. Bernardus verissimè ille quæ-
dem, sed ut ad nimiam quamdam exagger-
tionem deflectere videatur, vel cum necesse
sitas ipsa ad remissionem aliquam atque re-
laxationem cogit, magnum indè Ordini
religiosos detrimentum accipere profiteatur.
Estque nostri Instituti detrimentum, si cog-

infirmetas rigoris pristini aliquid relaxari.
 Quod si in iis qui parent id usuvenit, quanto magis in iis qui imperant obtinebit; cum præsertim ad aperiendum vitæ commoditatibus, corporisque appetitionibus aditum necessitatis nomen perniciosissimè advolet, in iis nominatim, qui, quod ceteris præfint, facultate ad ista, & quasi clavi potiuntur? Eam ob causam opto, ut in præficiendorum nominationibus hoc speciatim, an scilicet communem vitæ rationem sequi valeant, tamquam summi rem momenti, dispiciant Provinciales. S. Carolus Borromæus Præsuli monenti per litteras, nè se asperâ adeò pœnitentiâ mactaret, rescripsit appositè; Oportere, ut exemplo suo Pastor amaritiam pœnitentiæ edulcet & molliat. Eadem igitur & ipse ratione pernecessarium planè esse prædico, ut Moderator forma factus gregis ex animo, quidquid in religiosæ disciplinæ severitate austeri inest & acerbi, exemplo leniat; & veluti isto pharmaco prægustato horrorem ex subjectorum animis pavorèque depellat, quem parere ea sollicitudo consuevit, nè amarum admodum sit atque injucundum.

5. Tertium est, ut nostri sancti Instituti peritos crebra Constitutionum, Ordinationumque, quas vocamus, lectione se redant;

*Instituti,
 Et Ordinationum*

*notitiam
habeat.*

dant; eæ ut serventur potiùs, quàm ut novæ
condantur, strenuè unâ & suaviter curent
non eas ad suam gubernandi rationem, sen-
sùmque detorqueant, administrationem po-
tiùs suam ad illas dirigant: nè sùsque de quibus
omnia miscendi, eximendique identidem
seu nullâ, seu perlevi certè causâ, Regula
atque Ordinationibus liberam adeò sibi li-
centiam arrogent; memores grave nimis fo-
re piaculum, si quis ex disciplina, Regula-
rùmque jactura compendium sibi benevo-
lentia venaretur. Deniq; hoc ipsum Apo-
stolicum planè institutum subjecti ut ad-
ment, quàm impensissimè poterunt, eni-
tur.

*Consulta-
tiones in-
stituatur.*

6. Hunc in finem & verbis & re ipsa
gnificent pergratum sibi, pèrque jucundum
esse, si à suis Moderatoribus dirigantur, in-
cem opemque subjecti afferant, præcipuè
Consultores. Hinc fiet, ut omnes intelli-
gant nequaquam illos grave ferre, si ad Mo-
deratores de eorum administratione referen-
tur, perscribatúrve. Et verò contrariu-
gendi ratio de eorum virtutis, sinceræque
mentis opinione detraheret sanè quàm mu-
tum: locumque suspitioni faceret, non uni-
cam Dei gloriam, bonumque Societatis, sed
proprium nescio quem gustum atque exilli-
mationem eo illos in munere habere propo-
sitam

litam. Ità præterea qua par est diligentia, consultationes suas tempori habebunt. Et fanè non possum non demirari, quò fiat, ut cum hoc præsidium tam enixè commendatum, adeò facile, tantæ sit ad faciendum omnibus satis, rectèque progrediendum efficacitatis, omnium nihilominus Provincia- rum concors ferè conquestio sit, infrequen- ter Moderatores cum Consultoribus agere; consultationes esse multò rarissimas, eas in primis, quæ ad res sancti Instituti nostri per- tinent, quæ tanti sunt tamen ponderis. Er- ga hoc ipsum Institutum, quemadmodum paullo ante monui, ut in subjectorum cor- dibus vigeat perpetuò amor, elaborent, cu- rà adhibitâ, ut sancta illa animi æquitas, vo- luntatisque absoluta abdicatio, ad quam in Probationum Domibus informantur, quæ- que ejus pacis est parens, quæ exuperat om- nem sensum, in iisdem & fervetur & au- geatur. Denique sollicitè curent, nè qui cum adolescentibus nostris versantur, quid- quam agant dicantve, quod amorem, ob- servantiam, estimationem Societatis, om- niùmque ejusdem celsissimi Instituti par- tium ulla queat ex parte, sive restringere, sive imminuere, aut quavis ratione severi- tatis disciplinæque religiosæ spiritum rela- xare.

*Subdito-
rum spi-
rituali
profectui
incum-
bat.*

7. Quartum est, ut in spiritualem sub-
jectorum profectum toto pectore incum-
bant; illos, uti filios Deo carissimos, ab eo-
dem Præsidum custodia unice commendo-
tos, intueantur: eorum sive animi, sive cor-
poris necessitates antevertant, ingenti carita-
te, quæ ad omnes indiscriminatim pertinet,
absque personarum acceptione, sine pondere
& pondere; ita ut neque genii natura
que consensione, neque cognationis neces-
situdine, neque patriæ communiõne, nec
ullo denique humano respectu rapite sinant
ut filiorum Dei in ejusdem domo condicio-
nem disparem faciant. Sanè tragediarum
recordatio, quas Jacob familia spectavit ob
amoris præcipui significationes, quibus Jo-
sephum virtute atque pro meritis ceteris he-
beris adeò præstantem Beatus ille Patri-
cha prosequabatur, satis apud nos esse debe-
ret, ut nobis sedulo, continentèrque carere-
remus: versareturque perpetuò ob oculis
caritas, quæ ad omnes, uti ajebam, gene-
tim sese protendat; sitque (quod præter
necesse est) ejusmodi, ut nemini competi-
tum sit, nemo non certò reputet in Præsidi-
tum re ipsa, tum verbis, interiùs exteriori-
que promptam illam sibi semper atque ab-
erem ad manum præstò futuram. Uno verò
bo studeant omnibus omnia fieri in visceribus

bus, & dilectione JESU CHRISTI; inducántque in animum fore, ut super subje-
 ctorum, etiam non perfectissimorum, caput
 hac ratione carbones congerant, iisque de-
 mum pro arbitrio utantur. Denique ut quis-
 que maximè opis indiget, ejus sive animo
 sive corpori, præcipua quadam sollicitudi-
 ne atque cura prospiciant. Totum hoc vi-
 gesima quinta Rectoris Regula edicitur:
*Crebrò & magna caritatis significatione allo-
 quatur subditos, eorumque necessitatibus non
 corporis tantùm, sed multò etiam magis anime
 paterno affectu prospiciat. Si quem verò in-
 telligat aliqua tentatione pulsari, præsertim
 gravi, ejus peculiarem curam & sollicitudinem
 per se, sed etiam si necesse fuerit, per alios ge-
 rat: nec remedium longius differendo diffi-
 liorem morbi curationem reddat. Proh quan-
 tum in hac regula, Patres amantissimi, mo-
 mentum est, adeò ut si hanc unam, qui præ-
 sunt, accuratè servandam sibi susciperent,
 felicissimè cuncta progredierentur! Hæc fi-
 duciæ illi, qua filii cum parentibus agere
 consueverunt, aditum aperit; quæ si desit,
 ratio gubernationis in Societate alia jam est:
 hac caritas viam sibi munit, & rationem ex-
 cogitat, qua omnium sive necessitatem, sive
 indigentiam prævertat & subleuet. Quam
 acrem mihi cupiditatem injicit Deus, ut mo-*

rem illum pristinum repetant universi, cum
quod ego sciam, nemo certum cubiculum
vestem aliam, munus illud, quidquam de
que sibi poscebat, quod ita se praevenos,
sibi prospectum omnes sentirent, ut vel
hil admodum opus haberent, vel caritate
Moderatorum & sollicitudine attonitos,
nimo quidpiam agitare, nedum petere, pe
deret!

*Curam e-
grotorum
habeat.*

8. Ægrotos in primis facere non pu
sum, quin ex omnibus cordis mei visceribus
Moderatorum sedulitati commende
Sollicitum enim me habet caritatis atque
sollicitudinis Beati Patris I G N A T I I
datio, qui inter tot tantisque occupatio
eam ægrotorum curam gerebat, ut haud sc
am, an majorem impendere bene sedulus va
letudinarii administer, aut amantiſſima ma
ter queat. Nè quæso, per Domini carita
tem, præclaram adeò atque amplam heredi
tatem per incuriam atque oscitantiam non
effluere patiamur. Constituantur igitur
omnibus, si quæ obstant, perruptis, com
moda valetudinaria. Curatores eorum de
intelligentes parentur: quæ medici præ
scripserint, serventur quàm accuratè: de
que, ut meum uno verbo sensum & votum
exponam, curetur, ut non Moderator tu
tum magnæque quispiam auctoritatis Patris

cum æger decumbit, sed frater, & tiro qui-
libet, quivis demum è Societate ægrotus,
neque ad domesticas delicias, neque ad ma-
ternam industriam, & providentiam memo-
ria referatur; quod illud ipsum est, quod de
Ægypti monasteriis memorat B. Hierony-
mus in hæc verba: *Si quis caperit ægrotare, Ad Eu-
transfertur ad exedram latiore, Et tanto se- stoch. de
num ministerio confortetur, ut nec delicias ur- custodia
bium, nec matris querat affectum. virgin.*

9. Post ægrotos revoco in mentem ho- *Et Pere-
spites & peregrinos; erga quos nollem au- grinorū.*
rum illud purissimum caritatis, quæ in So-
cietate claruit, sensim infuscaretur; mósque
ille in caritatis Apostolicæ sinu ortus exole-
sceret, iis, qui peregre adveniunt, pedes la-
vandi, omni amoris voluntarisque adjecta si-
gnificatione, ut suo in Collegio Domóve se
degere sentiant: quo in genere, quæ peccari
feruntur, nimio sanè rubore perfundunt.

10. Postremò, quod ad nostrorum cu- *Bonos
Præcepto-
res, deli-
gat.*
ram, & religiosæ disciplinæ custodiam per-
tinet, inter plurima, quæ possem, hæc pau-
ca exponere, atque impensè commendare
fatis habeo. Principio in nostrorum Semi-
nariis viri verè spirituales, atque incorruptis
moribus ad docendū seligantur; qui ad ma-
gnos non minùs in doctrina litterisque, quàm
in virtutibus processus habendos, rectis &

exemplis & monitis juvent auditores suos
 Omnino, quibus præceptoribus utemur,
 Collegia habebimus. Hac igitur in re
 biles immotique persistant Moderatores
 non suis propensionibus, non aliorum com-
 mendationibus locum tribuant: sed op-
 mos coram Domino deligant. Quod si
 non nimis utilis deprehenderetur, qua
 est quidem prudentiâ, magna tamen
 tudine atque animo, antequam incipiat
 esse, submoveant.

Subditos

*à cognato-
 rum affe-
 ctu avel-
 lat.*

11. Deinde subjectos à nimio erga com-
 sanguineos affectu divellant; planeque
 tuant graviolem, quàm aspectu primo
 tur, hunc morbum esse. Quoniam verò
 ipsa de re communibus in litteris non
 perstrinxi, tantùm addo, Provinciales
 Regulis admoneri, inter capita, de quibus
 sedulò in Visitationibus est inquirendum

Cap. 15.

unum hoc esse: *An aliquis domi nimis affe-
 videatur ad consanguineos.*

*In colli-
 gendis e-
 leemosy-
 nis non
 sit impor-
 tunus.*

12. Tertiò intelligant importunum
 aliquorum in corrogandis eleemosynis
 nimietate Dei obsequium maximopere
 terpellari, nostrasque functiones quam
 spicatissimas reddi; ut si Societatis mun-
 una, quod ajunt, manu sæculares alliciant
 centenis hæc immoderatio manibus eos
 amandet atque propellat.

13. Quartò nonnullorum ex Societate *Curet, ut*
 sententiæ, in rebus præsertim ad mores spe- *sententia*
 ctantibus, plus nimio liberæ, non modò peri- *tutiores*
 culum est nè ipsam evertant, sed nè Ecclesiæ *docean-*
 etiam Dei universæ insignia afferant detri- *tur.*
 menta. Omni itaque studio perficiant, ut qui
 docent, scribuntve, minimè hac regulâ &
 normâ in delectu sententiarum utantur: *Tue-*
ri quis potest; Probabilis est; Auctore non ca-
ret: verùm ad eas sententias accedant, quæ
 tutiores, quæ graviorum majorisq; nominis
 Doctorum suffragiis sunt frequentatæ, quæ
 bonis moribus conducunt magis, quæ de-
 nique pietatem alere, & prodesse queunt,
 non vastare, non perdere. Quoniam verò
 Constitutiones, Decreta, Regulas, probè cal-
 lent, de S. Thoma sequendo, de non prove-
 hendis ad cathedras, aut etiam removendis,
 qui ejusmodi doctrinam parvi facere, aut
 cordi non habere præ se ferunt, præsertim
 si novitatum amantes deprehendantur, qui
 nulla sunt ratione ferendi, reliquum mihi
 præterea nihil est, nisi, ut hæc ipia serven-
 tur, maximi rem momenti quàm ardentissi-
 mè possum urgere.

14. Quintò sedulò subjectorum linguis *Sit casu-*
 invigilent, ut qua decet reverentiâ atq; ob- *tus in lo-*
 servantiâ, de Prætulibus, optimatibus, reli- *quendo.*
 giosis, omnibus deniq; loquantur; nè quid-
 quid

quid domi geritur sæcularibus in aures in-
surrent, nec magno illorum profectu, et
maxima Societatis existimatione; nè tam
multæ nullius necessitatis, aut utilitatis ep-
istolæ, neque, si ve res ipsas, si ve rationem ex-
quendi spectes, pro more satis religiosæ ser-
bantur. Quoniam verò de loquendi licentia
conquestus sum, meumque communi in-
stola sensum exposui, non agam pluribus
illud tantum adjicio, facere me non posse
quin vehementer admirer, quæ fiat, ut, cum
adeò frequenter nostris in tricliniis poena
pro noxis in leges admissis infligantur, hæc
una culpa (quæ tamen è gravioribus est) ab-
tissimè patet, crebrò contrahitur) aut
quam, aut rarò plectatur.

*Quemvis
pro talen-
tis suis
occupet.*

15. Sextò omni ope atque operâ con-
tendant, ut cunctos, pro singulorum viribus
dotibusque, satis fructuosèq; habeant occu-
patis: neminem ad otium vel quietem dis-
rare permittant. In primis verò, si quem, qui
se religionis subducatur oneribus, majori licen-
tiâ, minùsq; Moderatoribus obnoxius vivat
in aulas, & optimatû clientelas inferere se
inferre animadverterent, maturè occurrant
neque dum incommoda & corruptelæ incre-
scant, virèsq; sumant, præstolentur; sed
ipsa initia celeritate omni, fortitudine, indus-
striâ utantur; neque hac in re modicum aliquid
quid esse aut leve interpretentur.

16. Ad extremum sint, ubi res exigat, ar- *Sit arca-*
 cani quàm maximè tenaces; eorum in pri- *ni tenax;*
 mis omnium, quæ in reddenda ratione con- *præsertim*
 scientiæ inter ipsos subjectosq; intercedunt, *in ratione*
 quæque ipsis veluti patribus deteguntur; *conscien-*
 atque intelligant hanc esse gubernationis to- *tia acce-*
 tius in Societate veluti clavim. Quod si quis *pti.*
 hoc in genere peccaret, næ ille à munere,
 quod sustinet, semovendus foret. In summa
 observetur perpetuò ob oculos filiorum se
 Deo carissimorum, uti ajebam, curam gere-
 re, quorum severissimam idem rationem exi-
 get, & sanguinem animarum ipsorum pre-
 tiosissimo sanguine dilectissimi Filii sui re-
 demptarum resperarumque, de manu nostra
 requiret. Moneo ad hæc e re Divini obsequii
 visum fore, si facultates quælibet, quavis ra-
 tione, cuivis à Generalibus etiam tributæ
 revocarentur, uti omnes omnium his litteris
 revoco; quod ipsum in singulis Provincia-
 rum suarum domiciliis Provinciales denun-
 tiari curabunt. Gratia Domini JESU CHRIS-
 TI sit vobiscum. Dilectio mea cum omni-
 bus vobis in CHRISTO JESU. Romæ 4.
 Januarii, 1617.

Omniun Servus in Christo

MUTIUS VITELLESUS.

Ee 4

EPI-